

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Кафедра соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО НА ЗАСІДАННІ КАФЕДРИ
Завідувач кафедри

_____/_____
(протокол №1 від 27.08. 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПІДГОТОВКА ПІДСУМКОВИХ ДОКУМЕНТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

для здобувачів вищої освіти

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Галузь знань 05 Соціально-поведінкові науки

Спеціальність 054 Соціологія

Освітня програма Соціологія муніципальної політики

Мелітополь, 2020

Розробник: Афанасьєва Л.В., доц., канд. філос. наук

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми _____ Букрєєва І.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	<p>Ступінь вищої освіти другий (магістерський)</p> <p>Галузь знань 05 соціально-поведінкові науки</p> <p>Спеціальність 054 соціологія</p> <p>Освітня програма Соціологія муніципальної політики</p>	Обов'язкова	
Модулів 2		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин 120		1-й	1-й
		Семестр	
Тижневих годин 4		2-й	2-й
		Лекції	
		16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	10 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		74 год.	102 год.
	Індивідуальні завдання:		
	год.		
Вид контролю: екзамен			

2. Мета навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Підготовка підсумкових документів дослідження» є ознайомлення студентів з теоретичними напрацюваннями і вимогами ір підготовки звітної документації за результатами соціологічних досліджень і формуванням практичних навичок підготовки такого роду текстів.

3. Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування дисципліною:

Фахові компетентності:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел.

СК 3. Здатність зіставити методологію та результати різних соціологічних

досліджень.

СК 4. Здатність розробити програму соціологічного дослідження.

СК 5. Здатність застосувати соціологічний дослідницький інструментарій.

СК 6. Здатність проаналізувати, представити та проінтерпретувати числові й нечислові соціальні дані.

4. Результати навчання

РН 4. Застосовувати соціологічний дослідницький інструментарій індивідуально та у співпраці з іншими дослідниками.

РН 5. Здійснювати аналіз і синтез, представлення й інтерпретацію числової і нечислової соціологічної інформації.

РН 6. Обґрунтовувати методологію та висновки власного дослідження.

РН 7. Пояснювати етичні аспекти досліджень і застосовувати принципи дослідницької етики.

5. Програма навчальної дисципліни

Блок 1. Загальна методологія підготовки звіту, тлумачення та використання результатів дослідження.

Тема 1. Загальні вимоги до звіту. Звіт як основний підсумковий документ, що включає всю змістову інформацію, отриману в результаті дослідження. Повнота інформації. Роль «співучасника» в зборі інформації. Систематизація інформації. Доступність інформації. Зрозумілість інформації. Заінтересованість особами, які не є фахівцями в галузі емпіричної соціології. Технологічні особливості, які дозволяють підвищити доступність та повноту звіту.

Тема 2. Структура звіту. Особливості звіту. Методологічні вимоги до звіту. Наукова проблема як стан «знання про незнання» якісних і кількісних змін, тенденцій розвитку певного процесу. Формулювання теми і мети дослідження. Формулювання основних завдань дослідження. Методичний розділ звіту. Обґрунтування вибірки, одиниць спостереження. Визначення й обґрунтування методів дослідження. Логічна структура інструментарію. Стратегічний і робочий план дослідження. Типові складові звіту: назва, зміст, анотація, резюме, вступ, основний зміст, висновки й рекомендації, бібліографія, примітки, додатки. Етапи і процедури складання підсумкового наукового звіту. Вимоги до назви аналітичного документа. Резюмуюча частина, як детальний конспект проведеного дослідження висновків та рекомендацій. Дані одномірних розподілів. «Паспорт» дослідження, його основні характеристики. Основна частина.

Тема 3. Композиція основної (змістовної) частини звіту. Методична частина звіту. Об'єкт емпіричного дослідження. Тип дослідження (суцільне чи вибіркове). Принципи та процедури підготовки вибірки. Ступені відбору і темп його на кожному ступені. Документи вибірки (звітні документи, картотека, карта, плани). Одиниця спостереження на останньому ступені вибірки. Визначення методів збирання

первинної інформації. Логічна структура інструментарію та логічна схема обробки первинної інформації. Змістова частина звіту. Вступ як визначення головного змісту звіту. Структурні компоненти вступу. Опис проблеми як виявлення, визначення і розвиток суті проблеми, яка досліджується. Побудова опису проблеми: структура й аргументація. Фрагменти композиції змістової частини: основна теза-висновок; таблиця як основа повноти інформації, допоміжні коментарі до таблиць як доповнюючі основа тези-висновку. Висновки та рекомендації. Структурні компоненти висновків і рекомендацій. Технічні правила оформлення звіту. Примітки. Функції приміток у документі. Оформлення додатків у звіті. Функції додатків. Бібліографія. Правила цитування дисципліни/видавця. Вимоги до мови і стилю звіту. Підготовка інформаційної картки звіту.

Тема 4. Оформлення таблиць. Вимоги до оформлення таблиць: формулювання назви; чітке визначення одиниць вимірювання; ступень округлення сотих, десятих, тощо. Особливості складання двомірних, трьохмірних, групових та комбінаційних таблиць як форм опису результатів дослідження. Аналітичне навантаження трьохмірних і комбінаційних таблиць та уникнення помилок при їх найменуванні. Показник варіації та середнього значення та їх аналітичний сенс. Статистична значущість таблиць з кореляцією. Типові помилки в оформленні таблиць професійними соціологами. Упущення недосвідчених соціологів в складанні таблиць.

Тема 5. Аналіз інформації, висновки та рекомендації. Рекомендації щодо структури аналізу. Систематизована презентація й опис первинної інформації. Виявлення соціальних фактів та закономірностей. Узагальнення отриманих результатів в загальних висновках. Розробка практичних рекомендацій. Мова типологічного, причинного, факторного аналізу. Головна та допоміжна мова аналізу. Показники зниження якості висновків та рекомендацій. Визначення достовірності інформації. Відповідність соціологічної інформації реальному стану речей.

Блок 2. Вимоги до написання публікацій по результатам соціологічних досліджень.

Тема 6. Особливості підготовки до наукової доповіді, наукової публікації за результатами соціологічних досліджень. Змістовні вимоги до написання наукових публікацій. Об'єктивність аналізу. Відповідність висновків результатам досліджень. Адекватний опис об'єкту та предмету дослідження. Грамотне оформлення основного тексту ілюстративних матеріалів. Вимоги до наукового тексту - статті в науковому журналі або збірнику наукових праць: короткий опис змісту; постановка проблеми та основні результати її вивчення іншими дослідниками; опис методу дослідження й обробки даних; виклад результатів; висновки і їх обговорення; примітки й посилання на джерела. Цитування і його значення в науковій діяльності. Основні види об'ємних наукових текстів та вимоги до них.

Тема 7. Соціолог і ЗМІ. Суспільне значення взаємостосунків соціологів і засобів масової інформації. Роль телебачення, радіо, преси, Інтернету в перетворення соціологічної інформації на об'єкт уваги аудиторії. Роль і відповідальність соціолога

в тиражуванні соціологічної інформації за допомогою ЗМІ. Доступність викладу. Контроль за об'єктивністю. Відповідність інтерпретації суспільному призначенню. Вимоги до прес-релізу. Стилість. Популярність викладу. Актуальність. Участь соціологів в прес-конференціях. Аналітичне опис структур дискурсу новин. Участь соціологів в тематичних телепередачах. Необхідність соціальної підготовки журналістів, які використовують соціологічні дані. ЗМІ та соціологічна інформація. Контроль за соціологічною інформацією при підготовці журналістів. Вплив соціологічних методів збору інформації на журналістську методику: аналіз документів, опитування спостереження, експеримент. Методична допомога журналістам та політикам щодо використання соціологічної інформації. Питання журналіста до соціолога. Професійні вимоги щодо кваліфікованості їх формування.

Тема 8. Презентація результатів соціологічного дослідження. Етапи створення презентації за результатами соціологічного дослідження. Планування презентації за результатами соціологічного дослідження. Визначення цілей презентації звіту за результатами соціологічного дослідження. Інформація про аудиторію. Виокремлення основних ідей презентації за результатами соціологічного дослідження. Підбір додаткової інформації. Планування усного виступу. Логіка і переходи в презентації за результатами соціологічного дослідження.. Структура презентації звіту за результатами соціологічного дослідження. Особливості заключної частини презентації звіту за результатами соціологічного дослідження

6. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла	ін	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Блок 1. Загальна методологія підготовки звіту, тлумачення та використання результатів дослідження.												
Тема 1. Загальні вимоги до звіту.	16	2	4			10	16	2			14	
Тема 2. Структура звіту.	16	2	4			10	16		2		14	
Тема 3. Композиція основної (змістовної) частини звіту.	16	2	4			10	18	2	2		14	
Тема 4. Оформлення таблиць.	12	2	2			8	16		2		14	
Тема 5. Аналіз інформації, висновки та рекомендації.	16	2	4			10	16	2			14	
Разом за модулем 1	76	10	14			48	92				70	
Блок 2. Вимоги до написання публікацій по результатам соціологічних досліджень.												
Тема 6. Особливості оформлення та написання наукових публікацій.	16	2	4			10	4	2	2		10	
Тема 7. Соціолог і ЗМІ.	16	2	4			10	10				10	

а 8. Презентація результатів соціологічного дослідження.	12	2	4			6	14		2			12
Разом за модулем 2	44	6	12			26	28					22
Усього годин	120	16	30			74	120	8	10			102

7. Темі лекцій

№ з/п	Назва теми лекції та питання, що вивчаються	Кількість годин
1	Тема 1. Загальні вимоги до звіту. Основні види підсумкових документів за результатами проведеного соціологічного дослідження. Аналіз результатів соціологічного дослідження. Форми представлення результатів дослідження. Стил соціологічного тексту. Звіт як основний підсумковий документ опитування.	2
2	Тема 2. Структура звіту. Поняття оптимальної структури звіту за результатами соціологічного дослідження. «Основні результати» як складова звіту за результатами соціологічного дослідження. Резюме. Методологічні та методичні вимоги до звіту. Типові складові звіту.	2
3	Тема 3. Композиція основної (змістовної) частини звіту. Методична та методологічна частина звіту. Змістова частина звіту. Висновки та рекомендації. Технічні правила оформлення звіту.	2
4	Тема 4. Оформлення таблиць. Вимоги до оформлення таблиць. Особливості складання двомірних, трьохмірних, групових та комбінаційних таблиць як форм опису результатів дослідження. Аналітичне навантаження трьохмірних і комбінаційних таблиць та уникнення помилок при їх найменуванні.	2
5	Тема 5. Аналіз інформації, висновки та рекомендації. Правила розробки рекомендацій при підготовці звіту. Підведення підсумків та впровадження результатів дослідження. Основні вимоги до аналізу інформації, оформлення висновків і рекомендацій звіту.	2
6	Тема 6. Особливості підготовки до наукової доповіді, наукової публікації за результатами соціологічних досліджень. Оформлення та написання наукових публікацій. Попереднє планування доповіді за результатами соціологічного дослідження. Підготовка до доповіді за результатами соціологічного дослідження. Поради щодо структури виступу за результатами соціологічного дослідження. Наукова доповідь за результатами соціологічного дослідження. Відповіді на запитання	2
7	Тема 7. Соціолог і ЗМІ. Соціологія і журналістика: проблеми і перспективи співпраці. Підготовка соціолога до прес-конференції. Маніпулятивний вплив	2

	оприлюднення результатів соціологічних досліджень	
	Тема 8. Презентація результатів соціологічного дослідження. Етапи створення презентації за результатами соціологічного дослідження. Планування презентації за результатами соціологічного дослідження. Визначення цілей презентації звіту за результатами соціологічного дослідження.	2
	Всього	16

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми та питання, що вивчаються	Форма контролю	Кількість годин
1	Тема 1. Загальні вимоги до звіту. Заняття 1. Види підсумкових документів та вимоги до них. Основні вимоги до звіту. Знайти в базі даних зріз Звіту соціологічного дослідження та проаналізувати його за критеріями відповідності до вимог. Заняття 2. Специфіка споживача та основні вимоги до підсумкових документів за результатами соціологічного дослідження. Загальні вимоги до звіту за результатами соціологічного дослідження. Особливості звіту за результатами соціологічного дослідження: повнота інформації та доступність.	Усна відповідь, дискусія	4
2	Тема 2. Структура звіту. Заняття 1. Структура і обсяг звіту. Титульна сторінка і «паспорт» звіту. Резюмуюча частина звіту: зміст та формат. Заняття 2. Поняття оптимальної структури звіту за результатами соціологічного дослідження. «Основні результати» як складова звіту за результатами соціологічного дослідження. Особливості наведення одномірних розподілів у звіті за результатами соціологічного дослідження. «Паспорт» дослідження: представлення основних характеристик соціологічного дослідження.	Творче завдання Тематичний виступ на семінарському занятті	4
3	Тема 3. Композиція основної (змістовної) частини звіту. Заняття 1. Якою є оптимальна структура звіту? Які характеристики вказують у «паспорті» звіту? Охарактеризуйте резюмуючу частину звіту. Що описується у методичному розділі основної частини звіту? За якою схемою будується змістовна частина основної частини звіту? Назвіть типові помилки при оформленні аналітичних таблиць звіту. Укажіть параметри, які обов'язково мають бути у наявності при оформленні таблиць звіту. За якою структурою у звіті здійснюється аналіз отриманої інформації? Заняття 2. Як впливають емоції на формування у звіті висновків і рекомендацій? Як впливає життєвий досвід на формування у звіті висновків і рекомендацій?	Виконання тестових завдань Тематичний виступ на семінарському занятті	4
4	Тема 4. Оформлення таблиць. Показник варіації та середнього значення та їх аналітичний сенс. Статистична значущість таблиць з кореляцією. Типові	Бліц опитування	2

	помилки в оформленні таблиць професійними соціологами. Створення графіків: оформлення, позначення одиниць вимірювання, позиціонування. Відповідність виду графіку результатам соціологічного дослідження.		
5	<p>Тема 5. Аналіз інформації, висновки та рекомендації.</p> <p>Заняття 1. Короткий опис змісту. Як впливають політичні переконання на формування у звіті висновків і рекомендацій? Як впливає фантазія на формування у звіті висновків і рекомендацій? Чому при написанні звіту необхідно уникати імперативних міркувань?</p> <p>Заняття 2. Правила підготовки рекомендацій у звіті за результатами соціологічного дослідження. Основні помилки соціолога при підготовці висновків і рекомендацій у звіті за результатами соціологічного дослідження. Основні вимоги до аналізу інформації та підготовки висновків і рекомендацій у звіті за результатами соціологічного дослідження.</p>	Розв'язання ситуаційної задачі	4
6	<p>Тема 6. Особливості підготовки до наукової доповіді, наукової публікації за результатами соціологічних досліджень.</p> <p>Заняття 1. Назвіть види наукових публікацій. Із чим пов'язані більш суворі вимоги до наукових публікацій порівняно зі звітами? Про що свідчить «механічний перелік» емпіричних даних одновимірних і двовимірних розподілів частот і відсотків у науковій публікації? Які підрозділи згідно вимог ВАКУ повинна містити наукова стаття? Згадайте свою останню наукову статтю і спробуйте відтворити її структуру. Як Ви вважаєте, що було зроблено неправильно? Охарактеризуйте особливості наукових статей із соціології.</p> <p>Заняття 2. Попереднє планування доповіді за результатами соціологічного дослідження. Підготовка до доповіді за результатами соціологічного дослідження. Поради щодо структури виступу за результатами соціологічного дослідження. Тренування. Наукова доповідь за результатами соціологічного дослідження. Відповіді на запитання.</p>	Дискусія, усне опитування Спеціалізований виступ на семінарському занятті	4
7	<p>Тема 7. Соціолог і ЗМІ.</p> <p>Заняття 1. Які обов'язкові питання журналіст повинен ставити соціологу, щоб перевірити якість інформації? Поясніть, чому так важливо вказувати похибку вибірки? Назвіть типову помилку, коли дані опитувань подаються за різноманітними групами населення. Яку цифру має обов'язково подавати соціолог, коли він публікує таблицю, в якій наводяться дані у відсотках?</p> <p>Заняття 2. Чому так важливо, наводячи дані опитування, супроводжувати одержані цифри назвою фірми, яка його здійснила та вказувати особу, яка подала інформацію? Назвіть типові помилки інтерпретації соціологічних досліджень. Що означає така помилка, як «неповнота відповідей на певне запитання»?</p>	Спеціалізований виступ на семінарському занятті	4

<p>Тема 8. Презентація результатів соціологічного дослідження. Заняття 1. Етапи створення презентації за результатами соціологічного дослідження.. Планування презентації за результатами соціологічного дослідження. Визначення цілей презентації звіту за результатами соціологічного дослідження. Інформація про аудиторію. Виокремлення основних ідей презентації за результатами соціологічного дослідження. Підбір додаткової інформації. Планування усного виступу. Логіка і переходи в презентації за результатами соціологічного дослідження.. Структура презентації звіту за результатами соціологічного дослідження. Особливості заключної частини презентації звіту за результатами соціологічного дослідження. Заняття 2. Вимоги до доповідача звіту за результатами соціологічного дослідження. Налаштування на досягнення цілі. Вправи для створення та проведення ефективної презентації звіту за результатами соціологічного дослідження.</p>	<p>Спеціалізовані виступ на семінарському занятті</p>	<p>4</p>
<p>Всього</p>		<p>26</p>

9. Самостійна робота

№ з/п	Теми і перелік завдань, що винесені на самостійне вивчення
1	<p>Тема 1. Загальні вимоги до звіту. Визначте місце підсумкових документів дослідження в соціологічній практиці. Охарактеризуйте специфіку українського ринку споживання матеріалів соціологічних досліджень.</p>
2	<p>Тема 2. Структура звіту. Паспорт дослідження. Резюме. Анотація власного (умовного) соціологічного дослідження.</p>
3	<p>Тема 3. Композиція основної (змістовної) частини звіту. Опишіть методологію та методику власного (умовного) соціологічного дослідження.</p>
4	<p>Тема 4. Оформлення таблиць. Оформлення звітів в різних графічних редакторах власного (умовного) соціологічного дослідження.</p>
5	<p>Тема 5. Аналіз інформації, висновки та рекомендації. Підготуйте проект Звіту за результатами власного соціологічного дослідження та проаналізувати його за критеріями відповідності до вимог.</p>
6	<p>Тема 6. Особливості підготовки до наукової доповіді, наукової публікації за результатами соціологічних досліджень. Підготуйте тези наукової доповіді за результатами власного соціологічного дослідження.</p>
7	<p>Тема 7. Соціолог і ЗМІ. Підготуйте прес-реліз для ЗМІ за результатами умовного (власного) соціологічного дослідження.</p>
8	<p>Тема 8. Презентація результатів соціологічного дослідження. Підготуйте презентацію результатів умовного (власного) соціологічного дослідження.</p>

10. Методи навчання

1. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу:
  - пояснювально-ілюстративний;
  - репродуктивний;
  - проблемний;
  - частково-пошуковий (евристичний);
  - дослідницький.
2. За характером подачі (викладення) навчального матеріалу:
  - словесні;
  - наочні;
  - практичні.
3. За організаційним характером навчання методи:
  - організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
  - стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
  - контролю та самоконтролю у навчанні;
  - бінарні (подвійні) методи навчання тощо.

11. Методи і форми контролю

Види контролю відповідно до бально-накопичувальної системи оцінювання знань здобувачів вищої освіти в університеті: вхідний, поточний, періодичний (контрольна робота) і підсумковий (залік).

Поточний контроль здійснюється у формі усних відповідей на семінарських заняттях; бліц-опитуваннях; виконання тестових завдань; виконання творчих завдань; розв'язування ситуаційних задач, періодичного контролю (перша та друга контрольні точки). Підсумковий контроль – у формі **екзамену**.

Методи оцінювання результатів навчання під час проведення поточного контролю, періодичного контролю, підсумкового (семестрового) контролю: спостереження, усне опитування, письмові роботи; контроль виконання завдань самостійної роботи, програмований контроль.

Засоби діагностики: стандартизовані тести, есе, презентації, творчі проекти, аналітичні звіти, інші види індивідуальних та групових завдань.

12. Критерії оцінювання

Система оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на ОПП Соціологія базується на «Положенні про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» (протокол від 20.09.2019 р. № 3) і «Положенні про бально-накопичувальну систему оцінювання навчальних досягнень» (від 28.11.2017 р., протокол №7), що затверджені Вченою радою МДПУ імені Богдана Хмельницького. Контроль за видами діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом поточного оцінювання знань (усні відповіді, тестові завдання, перевірка практичних завдань, самостійної роботи), періодичним контролем по тестах або контрольних робіт за матеріалами двох блоків. За результатами суми балів поточного оцінювання та двох періодичних контрольних робіт (ПКР) виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складовою результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. 2.6. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60% від максимальної кількості балів за

контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40% балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. 2.7. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{\text{ср}}$) за діяльність студента на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Приклад: за десять занять студент отримав такі оцінки 3,4,4,4,5,4,5,3,5,4. Відповідно середньозважена оцінка ($X_{\text{ср}}$) буде становити 4.1 бали. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{\text{ср}}$) в бали, що входять до 40% балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $\text{ПК} = (X_{\text{ср}}) * 20$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{\text{ср}} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $5 \text{ ПК} = 4.1 * 20 = 4.1 * 4 = 16.4 \approx 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $\text{КТ} = \text{ПК} + \text{ПКР} = 16 + 30 = 46$ (балів).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, що використовується в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького	Оцінка за національною шкалою	
A	90-100	відмінно	Студент виявляє всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу, здатний використовувати набуті знання та вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища й факти. Мова логічно обґрунтована і граматично правильна
B	82-89	добре	Студент виявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення та висновки, правильно виконує навчальні завдання, виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. Відповіді досить повні, логічні, з елементами самостійності, але містять деякі неточності
C	74-81		
D	64-73	задовільно	Студент виявляє наявність знань лише основного матеріалу, відповідає по суті питання і в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь не повна, нечітка, містить неточності, дає недостатньо правильні формулювання, порушує послідовність викладу матеріалу, відчуває труднощі, застосовуючи знання при рішенні практичних задач
E	60-63		

FX	0-59	незадовільно з можливістю повторного складання	Студент не знає значної частини матеріалу курсу, допускає суттєві помилки при висвітленні основних питань, при формулюванні понять, на додаткові питання відповідає не по суті, не може провести зв'язок між теоретичним матеріалом і сучасною дійсністю, не може правильно вирішити конкретну задачу, зорієнтуватись в конкретній ситуації, робить велику кількість помилок в усній відповіді.
----	------	--	---

Критерії оцінювання знань і вмінь студентів

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Усна відповідь на практичному занятті	1-2 бали – за відповідь з принциповими помилками, що свідчать про нерозуміння студентом сутності питання, 3 бали – за відповідь з помітними помилками, вадами засвоєння, але такими, що не перешкоджають подальшому навчанню, 4 - за відповідь із незначними помилками, 5 – за повну відповідь, логічно виважену, правильну за змістом
Індивідуальне опитування, доповіді, презентації	1-2 бали – за доповідь, що не розкриває змісту теми і містить суттєві помилки, 3 бали – за доповідь, що частково розкриває зміст теми з помітними помилками, але такими, що не перешкоджають усвідомленню суті питання, 4-5 балів – за достатньо повне розкриття змісту теми.
Компетентнісно-орієнтовані завдання	1-2 бали – за виконання завдань із суттєвими помилками, 3 бали – за виконання завдань з помітними помилками, але такими, що не перешкоджають усвідомленню суті питання 4 бали – за достатньо повне виконання завдань із незначними помилками, 5 балів – за повне виконання завдань без помилок

Підсумковий контроль знань

Підсумкова оцінка (ПО) за семестр складається з суми балів за контрольні точки (КТ): $ПО = КТ1 + КТ2$ Максимальна сума підсумкової оцінки дорівнює 100 балам.

Схему нарахування балів подано у таблиці.

100 балів – загальний рейтинг з дисципліни			
100 балів			
50 – перша контрольна точка (перша половина семестру)		50 – друга контрольна точка (друга половина семестру)	
20 балів – поточний контроль на практичних заняттях	30 балів – I періодичний контроль (письмова контрольна робота 1)	20 балів – поточний контроль на практичних заняттях	30 балів – II періодичний контроль (письмова контрольна робота 2)

13.Рекомендована література

Основна

1. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник.- К.: Кондор, 2003. – 192
2. Методи збору, аналізу та комп'ютерної обробки соціологічної інформації Навчально-методичний посібник. – Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2020. – 412 с.
3. Опрос общественного мнения/ Под ред. Н.В. Паниной.- К.: Институтсоциологии НАН Украины, 2003.- 84 с.
4. Панина Н.В. Технологія соціологічного дослідження /Н.В.Панина. – К.: Інститут соціології НАН України, 2007. – 320 с.
5. Практикум з соціології: навч.посіб. для студ.вищ.навч.закл./за ред. В.М.Пічі. – 2-ге вид вид.,стер. – Львів:Магнолія плюс, 2008. – 368 с.
6. Рабочая книга социолога/ 2-е издание, переработанное и дополненное.- М.: «Наука», 1983.- 475 с.
7. Социологическое исследование и его программирование. Практикум /М.В. Цюхай - Гродно, ГрГУ, 2015. - 75 с.
8. Сурмин Ю.П., Туленков Н.В. Методология и методы социологических исследований: Учеб.пособие.- К.: МАУП, 2000.- 304 с.
9. Технология социологического исследования (курс лекцій) / Н.В.Панина. – 2-е изд. – К.: Институт социологии НАН Украины, 2001.- 277 с.
10. Технологія прикладних соціологічних досліджень. Навчально-методичний посібник.- К.: Інститут соціології НАН України, 2003.- 124 с.
11. Черниш Н. Соціологія. Курс лекцій. Розділ ІV. Організація і проведення конкретно-соціологічних досліджень.- Львів: Кальварія, 2004.- 544 с.
12. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности/В.А.Ядов.- 3-е изд.,испр.- .: Омега-Л, 2009. – 567 с.

Додаткова

13. Бутенко И. А. Какого обращения заслуживают социологические данные? // СОЦИС.– 2002.– № 1.– С. 122–130.
14. Городяненко В.Г. Социологический практикум. Учебно-методическое пособие. – К.: Академия, 1999. – 160 с.; Попова І.М. Соціологія. – К., 1996. – С.152-158
15. Крюгер Р., Кейси М. Э. Составление отчета // Крюгер Р., Кейси М. Э. Фокус-группы. Практическое руководство: Пер. с англ.– М., 2003.– С. 175–188.
16. Лубкович І.М. Соціологія і журналістика: Підручник. – Львів: ПАІС, 2005.- С.144 - 152.
17. Н.В. Панина. Избранные труды по социологии: В трех томах. – Том 1. Вопросы теории, методологии, технологи социологического исследования и профессиональной этики/Сост., ред., вступ, статья Е.И. Головахи. – К.: Факт, 2008. – 472 с.
18. Н.В. Панина. Избранные труды по социологии: В трех томах. – Том 2. Теория, методы и результаты социологического исследования образа жизни, психологического состояния и социального самочувствия населения /Сост.и Е.И. Головахи. – К.: Факт, 2008. – 312 с.
19. Паниотто В.И. Качество социологической информации (методы оценки и процедура обеспечения). – К.: Наук. Думка, 1986.
20. Опрос общественного мнения/ Под ред. Н.В. Паниной.- К.: Институт социологии НАН

Украины, 2003.- 84 с.

21. Опитування громадської думки. Для журналістів і політиків / Відп. ред. Паніна Н.В. – К.: Демократичні ініціативи, 1995. – 48 с

22. Якісні дослідження в соціологічних практиках: Навчальний посібник За ред.. Н. Костенко, Л. Скокової – К.: Інститут соціології НАНУ, 2009. -400 С.

Інформаційні ресурси в інтернеті.

1. Архів журналу. Соціологія: Теорія, методи, маркетинг. [Інститут соціології НАН України <http://stmm.in.ua/archive/>
2. Вербець В.В. Методологія та методика соціологічних досліджень. Рівне - Острог. - 2007 <http://eprints.oa.edu.ua/376/1/metodolog.pdf>
3. Державна служба статистики України www.ukrstat.gov.ua
4. Головне управління статистики у Запорізькій області www.zp.ukrstat.gov.ua
5. Запорізька обласна державна адміністрація <http://www.zoda.gov.ua>
6. Інститут соціології НАН України | Інститут соціології НАН <http://www.i-soc.com.ua>
7. Київський міжнародний інститут соціології <https://www.kiis.com.ua>
8. GfK Ukraine [www. https://www.gfk.com/uk-ua](https://www.gfk.com/uk-ua)
9. Соціологічна група «Рейтинг» (Rating Group Ukraine) <http://ratinggroup.ua>
10. Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва <https://dif.org.ua>
11. Соціологічна агенція «Фама» <http://famalviv.com.ua>
12. Центр SOCIS <http://socis.kiev.ua>
13. Мелітопольська міська рада <https://mlt.gov.ua/>
14. Ресурсний центр Гурт <https://gurt.org.ua/blogs/keywords/%D0%93%D0%9E/>
15. Gallup International Association (GIA) <http://www.gallup-international.com>
16. Pew Research Center <https://www.pewresearch.org>
17. Костенко Н.В., Іванов В.Ф. Досвід контент-аналізу: Моделі та практики: Монографія – К.: Центр вільної преси, 2003 <http://www.aup.com.ua/wp-content/uploads/2016/03/Dosvid-kontent-analizu.-Modeli-ta-praktiki.pdf>
18. Що варто знати про соціологію і соціальні дослідження? Посібник-довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених. Олена Богдан http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7700/Bogdan_SocResearch.pdf
19. Положення про запобігання академічному плагиату в освітній діяльності Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького <https://drive.google.com/file/d/0Bw9OYXqr5PIWVmZwTIVpSmhwaW8/view>
20. ДСТУ 3008-95. Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
21. http://sumdu.edu.ua/images/stories/scientific_inf/research/dstu_3008-95.pdf
22. Paul Thompson Life Story interview with Karen Worcman [Electronic resource] / Paul Thompson, Karen Worcman. Mode access : <https://sp.ukdataservice.ac.uk/qualidata/online/data/edwardians/biography/PaulThompsonLifeStoryInterview1996.pdf>
23. Dodge R. P. Managing school behavior : a qualitative case study [Electronic Resource] / Pamela R. Dodge // Graduate Theses and Dissertations. Iowa State University Capstones. 2011. Mode access :
24. <https://lib.dr.iastate.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3016&context=etd>
25. Guidelines for ethical conduct in participant observation: [Electronic resource] / University of Toronto ; Social Sciences and Humanities Research Ethics Board (SSH REB). Mode access : <http://www.research.utoronto.ca/wp-content/uploads/2009/03/Participant-Observation-Guidelines.pdf>
26. Kawulich B. B. Participant observation as a data collection method (81 paragraphs) :

[Electronic resource] / Barbara B. Kawulich // Forum Qualitative Sozialforschung / Forum : Qualitative Social Research. 2005. Vol. 6. N. 2. Art. 2. Mode access : <http://www.qualitative-research.net/index.php/fqs/article/view/466>

27. Moeran B. From participant observation to observant participation : anthropology, fieldwork and organizational ethnography [Electronic resource] / Brian Moeran // Creative Encounters Working. 2007. Paper 2. Mode access : <https://openarchive.cbs.dk/handle/10398/7038>

28. Canadian Sociological Association. 2012. Statement of Professional Ethics. Retrieved February 15, 2014 <http://www.csa-scs.ca/files/www/csa/documents/codeofethics/2012Ethics.pdf>

29. Babbie E. The Practice of Social Research. – 14th edition. – Boston: Cengage Learning, 2016. <https://books.google.com.ua/books?id=k->

[aza3qSULoC&printsec=frontcover&hl=uk&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false](https://books.google.com.ua/books?id=k-aza3qSULoC&printsec=frontcover&hl=uk&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false)

30. The SAGE Dictionary of Social Research Methods / Ed. by V. Jupp. — London: Sage publication Inc., 2006. <http://text-translator.com/wp-content/filesfa/Dic-of-Social-Research.pdf>

